

Anna ze Zeleného domu

LUCY MAUD MONTGOMERYOVÁ
ZDENKA KREJČOVÁ

ALBATROS

Anna ze Zeleného domu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

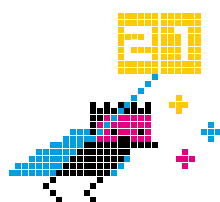

Lucy Maud Montgomeryová, Zdenka Krejčová

Anna ze Zeleného domu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

ALBATROS

V edici Knihovna pro děti 21. století již vyšlo:

Karel Poláček: *Bylo nás pět*

Edith Nesbitová: *Pět dětí a skřítek*

František Langer: *Bratrstvo bílého klíče*

James Krüss: *Tim Tolar aneb Prodaný smích*

Karel Ptáčník: *Naše parta*

PŘIPRAVUJEME:

Erich Kästner: *Emil a detektivové*

Přeložila Milena Poláčková

Illustrations © Zdenka Krejčová, 2017

Translation © Milena Poláčková, 2017

ISBN tištěné verze 978-80-00-04853-6

ISBN e-knihy 978-80-200-04917-5 (1. zveřejnění, 2017)

*Na knížky v téhle knihovně prach neseďá.
Jdou z ruky do ruky, jsou napínavé a živé.
Jsou totiž jako stvořené pro děti 21. století.*

*Anna
ze Zeleného
domu*

Anna ze Zeleného domu

NAPSALA LUCY MAUD MONTGOMERYOVÁ

ILUSTROVALA ZDENKA KREJČOVÁ

ALBATROS

OBSAH

1. Překvapení paní Ráchel Lyndeové	11
2. Překvapení Matouše Cuthberta	20
3. Překvapení Marilly Cuthbertové	36
4. Ráno v Zeleném domě	45
5. Annin příběh	53
6. Marillino rozhodnutí	60
7. Annina modlitba	67
8. Jak začala Annina výchova	72
9. Zděšení paní Ráchel Lyndeové	82
10. Annina omluva	91
11. Anniny dojmy z nedělní školy	101
12. Slavnostní slib	109
13. Toužebné očekávání	118
14. Annino doznání	125
15. Bouře ve škole	135
16. Dianina návštěva a její tragické následky	152
17. Nový zájem	166
18. Anna zachránkyně	173
19. Koncert, katastrofa a kající přiznání	184

20. Kde končí představivost	199
21. Jak ochutit dort	207
22. Pozvání na čaj	218
23. Nezdar v otázce cti	223
24. Třída slečny Stacyové chystá koncert	231
25. Matouš a nabírané rukávy	236
26. Založení Klubu povídkářů	246
27. Marnivost a její tragický konec	254
28. Alabastrová Elaine	262
29. Mezník v Annině životě	272
30. Ustavení Akademického klubu	282
31. Kde se potok vlévá do řeky	295
32. Přijímací zkoušky	302
33. Koncert v hotelu	310
34. Studentka Královské akademie	321
35. Zima v Akademii	330
36. Sláva a sen	335
37. Únosce jménem Smrt	342
38. Kde cesta zahýbá	351

KAPITOLA 1

Překvapení paní Ráchel Lyndeové

Paní Ráchel Lyndeová bydlela zrovna v místě, kde se v Avonlea svažuje hlavní silnice do úvozu lemovaného olšemi a převislými vrbami, který protíná potůček pramenící daleko v lesích kolem místa, co bydlí Cuthbertovi. Prý je to tam na horním toku nezkrotná bystřina, klikatá a řítící se střemhlav jako o závod, plná temných tůní a vodopádů. V úvozu u Lyndeových to však byl klidný sporrádaný potůček, protože ani potok by si nedovolil minout dům paní Ráchel Lyndeové bez patřičného respektu k dobrým mravům. Jako by věděl, že paní Ráchel právě sedí u okna a bedlivě sleduje všechno, co se venku šustne, potoky počínaje a dětmi konče, a že zjistí-li nějakou nepatřičnost, nebude mít klid, dokud tomu nepři-jde dokonale na kloub.

V Avonlea i jinde je spousta lidí, kteří se starají o to, co dělají jejich sousedé, místo aby si hleděli svého. Paní Ráchel Lyndeová byla však jednou z těch, kteří hravě zvládnou obojí. Byla to vynikající hospodyně, dovedla spoustu věcí a práce jí šla od ruky. Vedla kroužek ručních prací, pomáhala v nedělní škole, byla nej-silnější oporou místního dobročinného spolku a pravou rukou

zahraničních misí. Přesto však paní Ráchel ještě stihla hodiny vysedávat u kuchyňského okna s pletením. Pletla příkrývky a upletla jich prý už šestnáct, jak se s obdivem tradovalo mezi avonleaskými hospodyněmi. A přitom pozorovala bystrým okem každé hnutí na hlavní silnici, vedoucí úvozem a klikatící se po červeném kopci na protější straně. Protože Avonlea leží na malém trojúhelníkovém poloostrovku vyčnívajícím do zálivu svatého Vavřince, a ze dvou stran ho obklopuje voda, musí každý jeho návštěvník projet po této silnici před skrytým, avšak vševidoucím bystrozrakem paní Ráchel.

A takhle tu paní Ráchel seděla i jednoho červnového odpoledne. Do okna zářily teplé, jasné sluneční paprsky. Sad na svahu před domem byl právě v květu, celý růžovo-bílý jako nevěsta, a bzučel myriádami včel. Thomas Lynde, klidný a mírný muž, kterému v Avonlea neřekli jinak než „muž Ráchel Lyndeové“, sel na políčku za stodolou tuříny. Totéž měl dělat i Matouš Cuthbert na velkém červeném poli u potoka dole u Zeleného domu. Paní Ráchel o tom věděla, protože slyšela, jak říkal včera večer v obchodě Williama J. Blaira v Carmody Petru Morrisonovi, že chce dnes odpoledne zasít tuřín. Petr se ho na to samozřejmě nejdřív zeptal, protože Matouš, jak je o něm všeobecně známo, sám od sebe nikdy nic neřekne.

Jenže Matouš Cuthbert si v půl čtvrté odpoledne tohoto rušného dne klidně jede dolů úvozem a pak dál nahoru na protější kopec. Na sobě má navíc bílý límeček a sváteční oblek, což bylo neklamnou známkou toho, že jede pryč z Avonlea. Do bryčky zapřáhl kaštanovou kobyly, a to prozrazovalo, že jede daleko. Kam jen může Matouš Cuthbert jet a co tam bude dělat?

Kdyby to byl kdokoliv jiný z Avonlea, paní Ráchel by si hbitě dala do souvislosti to a ono a prostou úvahou by došla k odpovědi na obě otázky. Matouš ovšem jezdil z Avonlea pryč jen vzácně, musí to tedy být něco mimořádného a naléhavého. Byl to velmi plachý a ostýchavý člověk a mezi cizí lidi a vůbec na veřejnost, kde by se měl nějak projevit, chodil jen s největší nevolí. Matouš v bílém límečku a s bryčkou, to tedy nebylo hned tak k vidění. Paní Ráchel přemýšlela a hloubala, ale nemohla na nic přijít, a tak měla docela po náladě.

„Odpoledne se po čaji zastavím u Marilly v Zeleném domě a zjistím co a jak,“ rozhodla se tedy nakonec ona vážená dáma. „V tuhle roční dobu Matouš do města obvykle nejedí a na návštěvy *nikdy* nechodí; a kdyby mu došlo tuřínové semeno, nebral by si na to sváteční šaty a bryčku; pro doktora nejel, to by víc pospíchal. Tudíž se muselo od všelijakého večera něco stát. To by mě skutečně zajímalo, co to bylo. To mi tedy skutečně nedá spát, dokud nezjistím, co dnes vyhnalo Matouše Cuthberta z Avonlea.“

Po čaji se tedy paní Ráchel vydala ven. Neměla to daleko. Prostorný dům Cuthbertových, obklopený sadem stál na kopci sotva čtvrt míle od úvozu. Po příjezdové cestě se to ale zdálo ještě mnohem dál. Matoušův otec, po němž Matouš zdědil svou uzavřenost a ostýchavost, postavil dům co nejdál od lidí, ale zase ne až úplně v lese. Vystavěl Zelený dům až na samém konci svého pozemku a tam dům stojí dodnes, takže ho z hlavní silnice, podél níž se k sobě přátelsky tisknou všechny ostatní avonleaské domy, skoro není vidět. Pro paní Ráchel Lyndeovou to zkrátka bydlení nebylo.

„To je pouhé *přebývání*, ale bydlení ne,“ říkala si, zatímco se ubírala hluboce vyježděnou travnatou cestou, lemovanou keři šípových růží. „Není divu, že Matouš i Marilla jsou tak trochu podivíni, když tady žijí takhle daleko od lidí, jako na samotě. Stromy nejsou zrovna nejlepší společnost, a že jich tam mají, i když bůhví, jak to vlastně všechno je. Ale stejně je lepší dívat se na lidi. Vypadá to, že jsou tu spokojeni, oni si na to asi už zvykli. Člověk přivykne všemu, i oprátce, jak povídal tuhle ten Ir.“

S těmito myšlenkami došla paní Ráchel k zadnímu dvorku Zeleného domu. Byl velmi svěží, čistý a upravený, z jedné strany ohraničený rozložitými starými vrby a z druhé upjatými topoly. Neležel tu nikde ani kamínek, ani stéblo. Kdyby tu ležely, paní Ráchel by si jich byla rozhodně všimla. Osobně se paní Ráchel domnívala, že Marilla Cuthbertová zametá dvůr stejně často jako dům. Dalo by se tu doslova jíst ze země.

Paní Ráchel rázně zaklepala na kuchyňské dveře a na vyzvání vstoupila. Kuchyň měl Zelený dům velmi útulnou – lépe řečeno byla by útulná, kdyby nebyla tak úzkostlivě čistá, že až budila dojem, že se tu ani nebydlí. Okna měla na západ a na východ. Západním oknem s výhledem na zadní dvůr sem dopadalo měkké červnové světlo; východní okno, z něhož se daly zahlédnout třešně v sadu nalevo, obsypané bílými květy, a kývající se štíhlé břízy dole v úvozu u potoka, obrůstalo popínavé víno. A právě tady Marilla Cuthbertová sedávala – když si tedy vůbec sedla – protože neměla ke slunci důvěru. Připadalo jí příliš neposedné a přelétavé, jako by se vůbec nehodilo do světa, který se má brát vážně. A tak tu teď právě seděla s pletením a stůl byl prostřený k večeři.

Paní Ráchel, ještě než zavřela dveře, bedlivě přelétla zrakem všechno, co leželo na stole. Byly tu tři talíře, Marilla tedy musí čekat návštěvu, kterou Matouš přiveze na čaj. Prostřela ovšem obyčejný servis, ne sváteční, a na stole stála jen jablečná zavařenina a jeden druh koláče, takže to zase nemůže být nějaká vzácná návštěva. Ale co ten Matoušův bílý límeček a zapřažená hnědka? Paní Ráchel se začínala z těch záhad okolo toho klidného a nikdy nijak tajemného Zeleného domu točit hlava.

„Vítám vás, Ráchel,“ řekla Marilla pohotově. „To máme dnes hezký večer, že? Neposadíte se? Jak se u vás všichni máte?“

Mezi Marillou Cuthbertovou a paní Ráchel existovalo cosi, co by se snad z nedostatku jiného vhodného pojmenování dalo nazvat přátelstvím – i přes jejich odlišnost, nebo možná právě proto.

Marilla byla vysoká hubená žena ostrých hranatých rysů, nikde žádná křivka. V jejích tmavých vlasech, vždycky pečlivě stočených do malého pevného uzlu, rázně probodnutého dvěma drátenými jehlicemi, tu a tam prosvítala nějaká ta šedina. Působila dojmem přísné zkušené ženy a tou také byla. Měla však cosi kolem úst, co – kdyby to jen trochu víc poodhalila – mohlo prozrazovat jistý smysl pro humor.

„Máme se všichni dobře,“ odpověděla paní Ráchel. „Ale o vás jsem dostala strach, když jsem dnes viděla Matouše, jak jede do města. Říkala jsem si, jestli nejede pro doktora.“

Marilla chápavě sevřela rty. Čekala, že se tu paní Ráchel objeví. Věděla, že až uvidí Matouše odjíždět tak nečekaně a ve svátečních šatech do města, bude to pro její zvědavost příliš těžká zkouška.

„Kdepak, daří se nám dobře, i když mě včera nesnesitelně bolela hlava,“ odpověděla. „Matouš odjel do Bright Riveru. Vzali jsme si ze sirotčince v Novém Skotsku chlapce, dnes má přijet vlakem.“

Kdyby Marilla řekla, že Matouš jel do Bright Riveru naproti klokanovi, kterého si objednali z Austrálie, nevzbudila by v paní Ráchel větší úžas. Paní Ráchel Lyndeová dokonce na celých pět vteřin dočista oněměla. Přece si z ní Marilla nedělá blázny... Ale skoro to tak vypadalo.

„Vážně, Marillo?“ vydechla, když se jí vrátil hlas.

„No ano,“ odpověděla Marilla, jako by očekávání chlapců ze sirotčince v Novém Skotsku patřilo k obvyklým jarním pracím na spořádaně vedených farmách v Avonlea a nebylo neslýchanou novotou.

Pro paní Ráchel to byl šok. Uvažovala ve zvolacích větách. Chlapce! Zrovna Marilla a Matouš Cuthbertovi adoptují chlapce! Ze sirotčince! No ten svět se snad opravdu obrací vzhůru nohama! Všechno by byla čekala, ale tohle! Ne, teď už ji opravdu nemůže překvapit vůbec nic! Nic!

„A co vás to proboha napadlo?“ zeptala se nesouhlasně.

K tomuto rozhodnutí došlo, aniž by ji požádali o radu, a tudíž je od prvopočátku odsouzeníhodné.

„No, uvažovali jsme o tom už delší dobu, vlastně celou zimu,“ odpověděla Marilla. „Jednou před Vánoci se tu objevila paní Spencarová a říkala, že si na jaře bere holčičku ze sirotčince dole v Hometownu. Má tam sestřenici, byla za ní a zná to tam. A od té doby jsme to s Matoušem probírali ze všech stran. Rozhodli jsme se pro chlapce. Matouš už má svoje roky, to víte – je mu šedesát – už to není

ten mladík, co kdysi. Zlobí ho srdce. A víte, jak je to těžké, sehnat někoho na práci. On není nikdo k mání, jen ti přihlouplí mrňaví Francouzi, a jak si k sobě jednoho pustíte a něco ho naučíte, práskne do bot nakládat humry nebo si najde práci ve Státech. Matouš nejdřív navrhoval vzít si chlapce z Londýna. Ale na to jsem rovnou řekla ne. „Možná jsou šikovní – neříkám, že bych proti nim něco měla – ale žádnýho londýnskýho Araba do domu nechci.“ To jsem mu řekla. „Přiveď mi někoho zdejšího. Ono to bude i tak riskantní, ať to bude kdokoliv. Ale budu klidnější a budu mít lepší spaní, když dostaneme malého Kanadana.“ A tak jsme nakonec poprosili paní Spencerovou, aby nám vybrala chlapce, až si tam pojede pro děvče. Minulý týden jsme se doslechli, že tam jede, a tak jsme jí poslali po Spencerových z Carmody vzkaz, aby nám přivezla šikovného, vhodného chlapce, tak deset, jedenáct let. Zdál se nám to nejlepší věk – bude dost starý na to, aby zastal leccos v domácnosti, ale ještě půjde vychovat. Chtěli bychom mu dát domov a vzdělání. A dnes jsme dostali od paní Spencerové telegram – pošták to přinesl z nádraží – že přijedou v půl šesté. Tak jim jel Matouš naproti. Paní Spencerová ho tam vysadí z vlaku. Ona jede samozřejmě dál do White Sands.“

Paní Ráchel si velmi zakládala na své upřímnosti. Hodlala tedy upřímně promluvit i nyní, když tuto převratnou událost konečně duševně zpracovala.

„No, Marillo, řeknu vám upřímně, myslím si, že jste udělali pořádnou hloupost – je to risk, obrovský risk. Nevíte, koho si bere. Vezmete si do domu cizí dítě a nevíte o něm vůbec nic – jaké je, jaké mělo rodiče, co z něho vyroste. Zrovna minulý týden jsem

četla v novinách, jak si manželé někde na západě ostrova vzali ze sirotčince chlapce, a on jim v noci podpálil dům – *schválně*, Marillo – a oni pak málem v posteli lehli popelem. A znám ještě jeden případ, kdy adoptovaný chlapec pil vajíčka – nemohli ho to odnaučit. Kdybyste se, Marillo, se mnou přišli poradit – což jste neudělali – řekla bych vám, ať vás to proboha ani nenapadne, to bych vám řekla.“

Tyto Jobovy zvěsti Marillu ani neurazily, ani neznepokojily. Pletla klidně dál.

„Nepopírám, že na vašich slovech něco je, Ráchel. Sama mám trochu strach. Ale Matouš tím byl celý posedlý. Dobře jsem to viděla, a tak jsem ustoupila. Matouš si málokdy postaví hlavu, takže když už to udělá, cítím, že mu musím ustoupit. A že je to riskantní? A co v životě není? Ať člověk dělá, co dělá, vždycky je to riskantní. I mít vlastní děti je risk, když na to přijde – taky to nemusí vždycky dopadnout dobře. A potom, Nové Skotsko je docela blízko ostrova. To není jako vzít si chlapce z Anglie nebo ze Států. Bude to náš člověk.“

„No, doufejme, že to dobře dopadne,“ odpověděla Ráchel tónem, který nezapřel silnou pochybnost. „Jenom neříkejte, že jsem vás nevarovala, až to tu celé podpálí nebo nasype do studny strychnin – slyšela jsem o takovém případě, stalo se to v Novém Brunšviku – udělalo to dítě ze sirotčince a celá rodina pak zemřela v ukrutných bolestech. Tentokrát to ale bylo děvče.“

„Však my si děvče nebereme,“ opáčila Marilla, jako by otravování studní bylo ryze dívčí záležitostí a v případě chlapce nic takového nehrozilo. „Na děvče jsem ani na chvíli nepomyslela. A paní Spencerové se divím. Ale *ona* by adoptovala klidně celý sirotčinec, kdyby si to vzala do hlavy.“

Paní Ráchel by byla nejraději zůstala, dokud se Matouš s dítětem nevrátí. Ale pak si uvědomila, že to bude trvat ještě nejméně dvě hodiny, a tak se rozhodla, že zajde k Bellům, aby jim tu novinu pověděla. To bude tedy senzace, jaká tu ještě nebyla, a paní Ráchel činilo nesmírné potěšení, když mohla s nějakou senzací přijít osobně. Rozloučila se tedy, a Marilla si oddechla. Pesimismus paní Ráchel v ní znovu oživil její vlastní pochybnosti a obavy.

„No tohle!“ vydechla paní Ráchel, když stanula v bezpečí venku na příjezdové cestě. „To se mi opravdu snad jen zdá. No, je mi toho malého líto. Matouš a Marilla o dětech nic nevědí a budou určitě očekávat, že bude rozumný a moudrý jako jeho vlastní dědeček, jestli někdy vůbec nějakého měl. Dítě v Zeleném domě – to je absurdní. Nikdy tam žádné dítě nebylo. Matouš a Marilla sem přišli už jako dospělí – jestli ti dva vůbec někdy *byli* dětmi – tomu je těžko uvěřit, když se na ně člověk dívá. No, nechtěla bych být v jeho kůži. Ani za nic. Chudák malá.“

Takhle hovořila paní Ráchel k šípkovým růžím a srdce jí přetévalo citem. A kdyby byla viděla dítě, které v tu chvíli trpělivě čekalo na nádraží v Bright Riveru, byla by její lítost ještě hlubší a větší.

KAPITOLA 2

Překvapení Matouše Cuthberta

Matouš Cuthbert a jeho kaštanová kobyla se spokojeně kodrcali celých osm mil do Bright Riveru. Jeli po hezké cestě mezi upravenými farmami a usedlostmi, tu a tam projeli voňavým jedlovým lesem nebo úvozem, nad nímž se skláněly divoké švestky obsypané bělavými květy. Jabloňové sady vydávaly sladkou vůni, v dálce na obzoru mizely louky v nachovém oparu a

*Zpívaly v korunách hrdličky,
aby ten čas trval rok celičký.*

Matouš si cestu vychutnával po svém, až na chvíle, kdy se potkával se ženami a musel je zdravit – protože na ostrově prince Edwarda musíte zdravit každého, koho potkáte, ať ho znáte, nebo ne.

Matouš měl hrůzu ze všech žen kromě Marilly a paní Ráchel. Měl vždycky nepříjemný pocit, že se mu takhle tajemná stvoření za zády vysmívají. Možná měl i pravdu, protože byl na první pohled podivín. Nebyl to žádný krasavec, dlouhé šedé vlasy mu sahaly až po shrbená ramena a už od svých dvaceti let nosil měkký hnědý plnovous. Vlastně tenkrát ve dvaceti letech vypadal téměř stejně jako dnes v šedesáti, jen šedin měl méně.

Když dorazil do Bright Riveru, nebylo po vlaku nikde ani stopy. Usoudil, že přijel příliš brzy, uvázal tedy koně na dvoře hostince a vešel do nádražní budovy. Dlouhé nástupiště bylo téměř prázdné – jediná osoba, kterou tam zahlédl, byla dívka. Seděla až na samém konci nástupiště na hromadě šindelů. Matouš sotva postřehl, že je to *děvče*, prošel kolem ní, ani se neohlédl, a pospíchal pryč. Kdyby si jí byl lépe všiml, jistě by mu neuniklo napětí a očekávání v její tváři. Seděla tam a zjevně na něco nebo na někoho čekala, a protože neměla nic jiného v tu chvíli na práci, seděla a čekala tam ze všech sil.

Matouš uviděl přednostu, zrovna zamykal kancelář a chystal se domů na večeri, a zeptal se ho, jestli bude mít vlak v pět třicet zpoždění.

„Vlak v pět třicet už odjel před půlhodinou,“ odpověděl stroze přednosta. „Ale vysadili tady pro vás jednoho pasažéra – děvčátko. Čeká na vás tamhle na těch šindelích. Říkal jsem jí, aby šla do čekárny pro ženy, ale ona mi se vší vážností oznámila, že radši zůstane venku. ‚Víc to podněcuje představivost‘, povídala. Bude to asi pěkný kvítko.“

„Ale já nečekám děvče,“ namítl Matouš rozpačitě. „Přijel jsem pro chlapce. Měl by tu být. Paní Spencerová mi měla přivést ze sirotčince v Novém Skotsku chlapce.“

Přednosta hlasitě hvízdal. „No, tak to bude asi omyl,“ usoudil. „Paní Spencerová vystoupila s touhle slečnou a dala mi ji do opatrování. Povídala, že ji se sestrou adoptujete ze sirotčince a že si pro ni přijedete. Víc já o tom nevím – a nikde už tu žádného dalšího sirotka neschovávám.“

„Tomu nerozumím,“ hlesl Matouš bezmocně a v duchu si přál, aby tu s ním byla Marilla a všechno vyřešila.

„No tak se zeptejte toho děvčete,“ navrhl přednosta nezúčastněně. „Troufám si tvrdit, že vám to vysvětlí – pusu má pořádně prořízlou, jen co je pravda. Asi už neměli takového chlapce, jakého jste chtěli.“

Povýšeně odkráčel – měl hlad, a nechal nešťastného Matouše, aby dívku oslovil – cizí dívku, sirotka – což pro něj bylo těžší, než vlézt do jámy lvové, a zeptal se jí, proč není kluk. Matouš v duchu záupěl, otočil se a nesměle se vydal na nástupiště směrem k ní.

Dívka ho sledovala od chvíle, kdy kolem ní prošel, a upírala na něj oči i teď. Matouš se na ni nedíval, a i kdyby se díval, neviděl by, jaká ve skutečnosti je. Běžný pozorovatel by viděl asi toto: dítě asi jedenáctileté, oblečené do velmi krátkých, velmi těsných a velmi ošklivých šatů ze zažloutlé vlněné látky. Na hlavě vybledlou hnědou námořnickou čepici, pod ní na zádech dva tlusté copy, zrzavé jako liška. Obličejík bledý, hubený a samá piha, ústa velká, stejně jako oči, které podle osvětlení a podle nálady měnily barvu ze zelené na šedou.

Tolik by zaznamenal obyčejný pozorovatel. Bystrý pozorovatel by si však všiml ještě špičaté a výrazné brady, bystrého, živého pohledu, výrazných, pěkně vykrojených úst, širokého nápadného čela – zkrátka náš bystrý pozorovatel by usoudil, že v těle téhle slečny, z níž měl nesmělý Matouš Cuthbert tak přehnaný strach, přebývá neobyčejný duch.

Matouš byl však ušetřen toho, aby musel dívku oslovit, protože jakmile zjistila, že jde k ní, vstala, popadla jednou hubenou

opálenou rukou držadlo omšelé, staromódní cestovní brašny a druhou mu okamžitě podala.

„Vy jste pan Matouš Cuthbert ze Zeleného domu, vidíte?“ řekla křišťálově jasným, přívětivým hlasem. „To jsem ráda, že jste tady. Začínala jsem se bát, že pro mě nepřijedete, a představovala jsem si všechno možné, co vám v tom mohlo zabránit. Rozhodla jsem se, že jestli pro mě dnes nepřijedete, vylezu tamhle na tu divokou třešeň u zatáčky a zůstanu tam až do rána. Nebála bych se a bylo by to krásné, přespat v koruně divoké třešně mezi bílými květy při měsíčku, vidíte? Představovala bych si, že bydlím v paláci ze samého mramoru. A byla jsem si docela jistá, že byste přijel ráno, když ne dnes.“

Matouš sevřel hubenou ruku neobratně ve své, a v tu chvíli se rozhodl, co udělá. Nemůže říct tomuhle dítěti se zářícíma očima, že je sem poslali omylem. Vezme ji domů, a ať jí to řekne Marilla. Stejně ji nemůže nechat v Bright Riveru, tak jako tak, nechá tedy všechny otázky a vysvětlování až na potom, až v pořádku dorazí do Zeleného domu.

„Omlouvám se, že jsem přijel pozdě,“ řekl ostýchavě. „Tak pojd'. Kůň čeká ve dvoře. Dej mi tu tašku.“

„Nebojte, já ji unesu!“ odpověděla vesele. „Není těžká. Mám v ní všechn svůj majetek, ale není těžká. A když se nenese správně, vypadává jí držadlo, ale já už s tím umím zacházet, tak bych si ji radši nesla sama. Je to strašně stará brašna. Já jsem tak ráda, že jste přijel, i když by bylo hezké přespat v divoké třešni. Máme před sebou dlouhou cestu, že? Paní Spencerová říkala, že je to osm mil. Ale já jsem ráda, já strašně ráda jezdím. Ach, to je tak krásné, že s vámi

budu bydlet a že k vám budu patřit. Nikdy jsem vlastně k nikomu nepatřila, ne doopravdy. Ale vůbec nejhorší to bylo v sirotčinci. Byla jsem tam jen čtyři měsíce, ale stačilo mi to. Vy jste asi nikdy nebyl sirotek v sirotčinci, tak to nemůžete pochopit. To je horší než cokoliv, co si dokážete představit. Paní Spencerová říkala, že ode mě není hezké takhle mluvit, ale já nechtěla být zlá. Ono je strašně snadné být zlý, aniž byste o tom věděl, že? Byli hodní – v tom sirotčinci. Ale nebylo tam kouska prostoru pro fantazii – snad jen ostatní sirotci. A mně se líbilo představovat si třeba, že ta holčička, co sedí vedle, je ve skutečnosti dcera hraběte a že ji jako miminko ukradla rodičům zlá chůva, která, než se stačila přiznat, tak umřela. V noci jsem většinou nespala a představovala jsem si takovýchle věcí, protože ve dne na to nebyl čas. Asi proto jsem tak hubená – jsem hrozně hubená, vidíte? Kost a kůže. Někdy si ale představuju, že jsem hezká a baculatá a že mám na loktech dolíčky.“

Tady se Matoušova spoléčnice odmlčela, jednak proto, že jí došel dech, a jednak proto, že dorazili k bryčce. Mlčela, dokud nevyjeli z vesnice a nesjížděli dolů do údolí po cestě, která byla místy tak vymletá, že se její kraje, lemované kvetoucími planými třešněmi a štíhlými bílými břízkami, tyčily několik stop nad jejich hlavami.

Děvče natáhlo ruku a ulomilo větvíčku divoké švestky, která zavádila o bok bryčky.

„Není to nádhera? Co vám ten strom, co se tak naklání dolů, celý v bílém, samá krajka, připomíná?“ zeptalo se.

„Mmno, ani nevím,“ odpověděl Matouš.

„No přece nevěstu – nevěstu celou v bílém s nádherným jemným závojem. Já jsem skutečnou nevěstu nikdy neviděla, ale

dovedu si ji představit. Já sama asi nevěsta nikdy nebudu. Já jsem taková obyčejná, mě si nikdo nevezme – jediné snad nějaký cizí misionář. Cizí misionáři myslím nejsou moc vybíraví. Ale stejně doufám, že jednou budu mít bílé šaty. Tak si totiž představuju tu největší pozemskou slast. Mně se hrozně líbí hezké šaty. Co si pamatuju, nikdy jsem žádné neměla, ale aspoň se na ně můžu o to víc těšit, no ne? A taky si můžu představovat, že jsem nádherně oblečená. Když jsem dnes ráno odcházela ze sirotčince, tak jsem se tak styděla za tyhle ohavné vlněné šaty! Musely je nosit všechny děti ze sirotčince, to víte. On totiž jeden obchodník z Hopetownu daroval sirotčinci celý štoček téhle látky. Prý proto, že ji nemohl prodat, ale já bych radši věřila tomu, že měl tak laskavé srdce, vy ne? Když jsme nastoupili do vlaku, tak jsem měla pocit, že se za mnou všichni ohlížejí a litují mě. Tak jsem si prostě představovala, že mám ty nejkrásnější šaty z bleděmodrého hedvábí – protože když už si něco *představujete*, tak to musí stát za to – a k tomu obrovský klobouk samou kytku a rozevláté peří, zlaté hodinky a kozinkové rukavice a boty. A hned se mi celou cestu jelo líp. A když jsme pluli lodí, tak mi nebylo ani trochu špatně. Ani paní Spencerové, a té prý většinou bývá. Říkala, že na to neměla čas, protože mě musela hlídat, abych nevypadla z lodi. Že to v životě neviděla, jak jsem se motala kolem toho zábradlí. Ale když jí díky tomu nebylo špatně, tak to byl vlastně dobrý skutek, že jsem se tam motala, no ne? A já chtěla vidět všechno, co na té lodi bylo k vidění, protože jsem nevěděla, jestli se mi to ještě někdy v životě poštěstí. Ach, tady jsou zase třešně, a všechno kvete! Tenhle ostrov je jeden velký květ. Už teď ho mám ráda, a tolik se těším,

že tu budu bydlet! Vždycky jsem slýchala, že ostrov prince Edwarda je nejkrásnější místo na světě, a představovala jsem si, že tam bydlím, ale nikdy mě nenapadlo, že tam jednou budu bydlet doopravdy! To je přece nádhera, když se vám splní sen, že? Ale tyhle červené cesty jsou tak legrační. Když jsme v Charlottetownu nastoupili do vlaku a za oknem se začaly míhat tyhle červené cesty, ptala jsem se paní Spencerové, proč jsou červené, ale ona povídala, že bohužel neví a abych ji už proboha ušetřila dalších otázek. Že jsem jí jich položila snad už tisíc. Nejspíš ano, ale jak má člověk zjistit, jak to všechno je, když se nezeptá? A proč jsou teda ty cesty červené?“

„Mmno, ani nevím,“ odpověděl Matouš.

„No, to časem zjistíme. Není to krásné, když si pomyslíte, co všechno ještě můžeme časem zjistit? Když si to uvědomím, tak jsem prostě ráda na světě – je tak zajímavý! Nebyl by ani zpola tak zajímavý, kdybychom už všechno věděli, vidíte? Nezbyl by v něm žádný prostor pro fantazii. Ale já jsem asi moc upovídaná, že? Všichni mi to pořád říkají. Nemám být radši zticha? Řekněte, a já budu. Já *umím* mlčet, když se rozhodnu, i když je to těžké.“

Matoušovi bylo k jeho velkému překvapení dobře. Měl stejně jako většina nemluvných lidí rád lidi povídavé, pokud byli ochotní mluvit sami a nečekali od něho konverzaci. Nikdy by ho však nenapadlo, že se bude cítit tak dobře ve společnosti malého děvčete. Se ženami měl jen ty nejhorší zkušenosti, a malé holky byly ještě horší. Nesnášel, jak kolem něho vždycky ostýchavě proklouzly, a přitom ho úkosem sledovaly, jako by čekaly, že je spolkuje zaživa, když se odváží slovo promluvit. A přesně tak se chovaly dobře vychované

dívky z Avonlea. Ale tahle pihatá holka byla úplně jiná, a i když mu to tak rychle nemyslelo, a tak pro něho bylo občas těžké stačit jejím myšlenkovým pochodům, uvědomil si, že je mu v její povídavé společnosti vlastně dobře. Řekl tedy se svou obvyklou ostýchavostí: „Ale ne, jen povídej. Mně to nevadí.“

„Ach, to jsem ráda. My dva spolu budeme náramně dobře vycházet. To je taková úleva, když člověk může mluvit, kdy chce, a nikdo mu u toho nevykládá, že dítě má být vidět, a ne slyšet. Mně to vždycky říkali od rána do večera. A taky se mi smějou, protože někdy mluvím jako kniha. Ale když máte v hlavě velké myšlenky, tak přece musíte mluvit jako kniha, vidíte?“

„Mmno, zní to rozumně,“ odpověděl Matouš.

„Paní Spencerová říkala, že mám ostrý jazyk, ale to není pravda, já mám úplně normální jazyk. A paní Spencerová taky říkala, že bydlíte v Zeleném domě. Na všechno jsem se jí hned vyptala. Všude okolo jsou prý stromy. To mi udělalo takovou radost! Já mám stromy hrozně ráda. Kolem sirotčince žádné nebyly, jenom pár takových ubohých mrzáčků v nabílených ohrádkách. Taky vypadaly jako sirotci, opravdu. Bylo mi jich líto až k pláči. Říkala jsem jim vždycky: ‚Ach, vy malí chudáčci! Kdybyste rostli v hlubokém lese mezi ostatními stromy, v měkoučkém mechu, kdyby se vám ke kořenům skláněly zvonečky a kolem tekl potok a ve větvích vám zpívali ptáci, to byste si mohli klidně růst! Ale tady nemůžete. Já vím, jak vám je, stromečky moje.‘ Bylo mi dnes smutno, když jsem od nich odjížděla. Člověk si na tyhle věci rychle zvykne, vidíte? Je někde blízko vašeho domu potok? Na to jsem se paní Spencerové zapomněla zeptat.“

„No, ano, je hned za domem.“

„Ach, to je jako v pohádce! Vždycky jsem snila o tom, že budu bydlet blízko potoka. Ale nikdy jsem si nemyslela, že jednou vážně budu. Sny se většinou nesplní, že ne? To by byla krása, kdyby se každý sen splnil. Ale teď jsem skoro úplně šťastná. Úplně šťastná být nemůžu, protože – no, jaká je tohle podle vás barva?“

Přehodila si jeden z dlouhých lesklých copů přes hubené rameno a podržela ho Matoušovi před očima. Matouš nebyl zvyklý posuzovat barvu dámských kadeří, ale v tomto případě nebylo nad čím váhat.

„Zrzavá, ne?“ řekl.

Dívka upustila cop s povzdechem, který jako by pramenil až někde v patách a naráz vyslovil všechny strasti lidského rodu.

„Ano, zrzavá,“ připustila odevzdaně. „Takže vidíte, že nemůžu být úplně šťastná. Nikdo, kdo má takovéhle vlasy, totiž nemůže. To ostatní už mi tolik nevadí – ty pihy ani zelené oči, ani to, že jsem tak hubená. Já si prostě představím, že mám krásnou broskvovou pleť a zářivé pomněnkové oči. Ale ty vlasy, ty si odmyslet neumím. To prostě nejde, ať se snažím sebevíc. Vždycky si říkám: ‚mám nádherné havraní vlasy, mám nádherné havraní vlasy‘, jenže stejně vím, že jsou zrzavé jako liška, a rve mi to srdce. To bude moje doživotní trápení, tohleto. Jednou jsem četla román o dívce, která měla doživotní trápení, ale nebyly to zrzavé vlasy. Ona totiž měla zlaté kadeře a alabastrovou pleť, víte? Co je to ten alabastr? Na to jsem nikdy nepřišla. Vy to víte?“

„Mmno, vlastně ani nevím,“ odpověděl Matouš, kterému se začínala zvolna točit hlava. Připadal si jako kdysi za mlada, když ho jednou vylákal kamarád na kolotoč.

„No, ať to bylo, co to bylo, muselo to být asi něco moc krásného, protože ona byla božsky krásná. Představil jste si někdy, jaké to asi musí být, být božsky krásný?“

„Mmno, ne, nepředstavil,“ přiznal se Matouš bezelstně.

„To já ano. Co byste si vybral, být božsky krásný, nepředstavitelně chytrý, nebo andělsky dobrý?“

„Mmno, já... já ani nevím.“

„Já taky ne. Nikdy se nemůžu rozhodnout. Ale to nevadí, protože stejně nikdy ani jedno z toho nebudu. Je jisté, že andělsky dobrá nebudu nikdy. Paní Spencerová říkála – ach, pane Cuthberte! Pane Cuthberte!! Pane Cuthberte!!!“

To nebyla slova paní Spencerové, ani dívka nevypadla z bryčky, ani Matouš neudělal zázrak. Prostě zatočili a ocitli se v Aleji.

Alej tomu říkali newbridgeští. Byl to asi necelých pět set metrů dlouhý úsek cesty, nad nímž vytvořily klenbu větve obrovských rozložitých jabloní, které tu před lety vysadil jakýsi podivínský starý farmář. Nad hlavami tak teď měli jednolitě krajkové loubí nádherně vonících sněhobílých květů. Mezi větvemi probleskoval nachový soumrak a v dáli před nimi zářily červánky jako velké okno na konci lodi v katedrále.

Dívka oněměla. Opřela se, sepjala hubené ruce a hluboko zaklonila hlavu, aby viděla na tu bílou nádheru. Ještě když vyjeli ven a blížili se ze svahu k Newbridgi, nepromluvila ani slovo. S ohromeným výrazem se dívala do dáli na zapadající slunce očima, před nimiž na zářícím pozadí tančily všemožné výjevy. Rušnou vesnicí Newbridge, kde na ně štekali psi, pokřikovali kluci a vyhlížely zvědavé tváře z oken, projeli ještě pořád mlčky. Uběhly

další tři míle a dívka stále nemluvila. Bylo zřejmé, že umí mlčet stejně intenzivně, jako umí brebentit.

Nakonec prolomil ticho jako první Matouš: „Musíš být unavená a asi máš hlad,“ napadlo ho jako jediný důvod jejího dlouhého mlčení. „Ale už to nemáme daleko – tak nanejvýš míli.“

Probrala se ze zamyšlení s hlubokým povzdechem a podívala se na něho zasněnými očima, prozrazujícími, že její duše byla daleko, velmi daleko.

„Ach, pane Cuthberte, to místo, kterým jsme projížděli, to bílé, co je to?“

„Mmno, asi myslíš Alej,“ řekl Matouš po chvilce váhání. „Je docela hezká.“

„Hezká? To je slabé slovo. Krásná taky. Nic z toho nestačí. Nádherná, skvostná! Poprvé jsem viděla něco, co se nedalo vylepšit fantazií. Uspokojilo mě to tady uvnitř,“ dala si ruku na srdce, „způsobilo mi to takovou zvláštní bolest... ale příjemnou. Cítil jste někdy něco podobného, pane Cuthberte?“

„Mmno... nemůžu si vzpomenout.“

„To já už mockrát – kdykoliv vidím něco tak božsky krásného. Ale tak nádhernému místu by se nemělo říkat Alej. To ho vůbec nevystihuje. Mělo by se mu říkat třeba – počkejte – Bílé opojení. No nebylo by to krásné jméno? Mně když se nelíbí, jak se někdo nebo něco jmenuje, tak tomu hned vymyslím nové pojmenování. V sirotčinci byla holka, jmenovala se Hepziba Jenkinsová, ale já jsem si vždycky představovala, že se jmenuje Rosálie De Vere. Zrovna tak tomuhle místu budou ostatní dál říkat Alej, ale pro mě to vždycky bude Bílé opojení. Už máme před sebou opravdu jen

míli? To jsem ráda, ale taky mě to mrzí. Byla to tak hezká cesta a mě vždycky mrzí, když něco hezkého končí. Třeba potom přijde něco ještě hezčího, jenže s tím se nikdy nedá počítat. Nakonec to totiž většinou dopadne přesně naopak. Já s tím mám zkušenosti. Ale stejně se těším domů. Víte, já jsem nikdy opravdový domov neměla. Takže když si pomyslím, že vážně jedu domů, zase cítím tu příjemnou bolest... Ach, to je krása!“

Přejeli po hřebeni kopce. Pod nimi se rozprostíral rybník, dlouhý a klikatý jako řeka. Uprostřed jej protínal most a od mostu až k jeho dolnímu konci, oddělenému hrází jantarových písečných dun od tmavomodrých vod zálivu, hrála jeho hladina směsicí všech barev – od nejjemnější šafránové a růžové až po éterickou zeleň – přes mnoho prchavých odstínů, které ani nemají jméno. Za mostem se rybník ztrácel mezi jedlemi a javory a jeho hladina jen temně probleskovala mezi jejich mihotajícími se stíny. Tu a tam se nad ní nakláněla z břehů divoká švestka jako bíle oděná dívka, stojící na špičkách a prohlížející si svůj vlastní odraz. Z bažiny u okraje rybníka se jasně nesl hořkosladký zpěv žabího sboru. Za jabloňovým sadem na svahu prosvítal malý šedý domek. Ještě nebyla tma, ale v jednom okně už se svítilo.

„To je Barryho rybník,“ řekl Matouš.

„Tohle jméno se mi taky nelíbí. Budu mu říkat – počkejte – Zářivé jezero. Ano, to je ono. Já to poznám, protože mi přeběhl mráz po zádech. Vždycky, když přijdu na to správné jméno, přeběhne mi mráz po zádech. Běhá vám taky někdy mráz po zádech?“

Matouš přemýšlel.

„Mmno... ano. Vždycky když vidím ty ošklivý bílý larvy v záhonu na okurky. Protiví se mi.“

„To asi nebude to stejné mrazení. Že ne? Larvy a zářivá jezera, to je něco úplně jiného. Ale proč se tomu říká Barryho rybník?“

„No, asi proto, že tamhle v tom domku bydlí pan Barry. Jmenuje se to tam Na Svahu. Kdyby tam nebylo to křoví, tak už bys viděla náš dům. Ale musíme ještě přes most a pak okolo po cestě, ještě tak půl míle.“

„A nemá pan Barry malou dceru? Teda ne úplně malou, asi tak velkou jako já?“

„Má, jedenáctiletou. Jmenuje se Diana.“

„Ach!“ ozval se dlouhý vzdech. „Jaké krásné jméno!“

„Mmno... já nevím. Mně se tolik nelíbí, je to jako pro pohana. Taková Jana nebo Marie, to je jiná. Ale když se Diana narodila, bydlel tam u nich učitel a oni ho nechali, aby jí vybral jméno, a tak vybral Dianu.“

„Kéž by býval byl nablízku nějaký učitel, když jsem se narodila já! Ach, už jsme na mostě. Ted' zavřu oči. Já se mostů strašně bojím. Nemůžu se ubránit představě, že až budeme uprostřed, celý most se prolomí jako zavírací nůž a spolkně nás hladina. Tak vždycky zavírám oči. Ale když cítím, že se blížíme doprostřed, tak je stejně musím otevřít. Protože, víte, kdyby se ten most *přece jen* prolomil, tak bych to chtěla vidět. Jak to krásně rachotí! To se mi na tom vždycky líbí. No není to nádhera, že je na světě tolik věcí, co se člověku líbí? A je to. Ještě se ohlédnou. Dobrou noc, drahé Zářivé jezero. Já dávám vždycky dobrou noc věcem, co mám ráda, jako bych ji dávala lidem. Myslím, že se jim to líbí. Ta voda vypadá úplně, jako kdyby se na mě smála.“

Když vyjeli na další kopec a zabočili, utrousil Matouš: „Tak, už jsme skoro doma. Táhleto je náš dům.“

„Ne, neříkejte mi to,“ přerušila ho jako bez dechu, zatahala ho za zvednutou ruku a zakryla si oči, aby neviděla, kam ukazuje. „Já budu hádat. Určitě to uhodnu.“

Otevřela oči a rozhlédla se. Byli na hřebeni kopce. Slunce už zapadlo, ale krajinu bylo ve slábnoucím světle pořád dobře vidět. Směrem na západ se tyčila proti aksamitové obloze tmavá kostelní věž. Pod ní se táhlo údolíčko a za ním dlouhý pozvolný svah s úhlednými domky a farmami. Oči děvčete dychtivě přejížděly jeden dům za druhým. Nakonec spočinuly na jednom na levé straně, daleko od cesty, matně se bělajícím mezi kvetoucími stromy v šeru lesa. Na jihozápadním cípu oblohy nad ním svítila obrovská, křišťálově bílá hvězda jako lampa, ukazující cestu, jako příslib.

„To je on! Že ano?“ zeptala se a ukázala na dům.

Matouš potěšeně poplácal kobyly opratěmi po hřbetě.

„Mmno, uhodla jsi! Paní Spencerová ti ho asi dopodrobna popsala.“

„Nepopsala – opravdu ne. Co mi o něm řekla, by mohlo platit o jakémkoliv jiném domě tady. Netušila jsem, jak ve skutečnosti vypadá. Ale hned, jak jsem tenhle dům uviděla, poznala jsem, že to je můj domov. Ach, připadám si jako ve snu. Určitě už mám paži samou modřinu, tolikrát jsem se dnes štípla! Co chvíli mě přepadne hrozný strach, že je to všechno jen sen. A tak se musím štipnout, abych uvěřila, že je to pravda – jenže pak jsem si uvědomila, že i kdyby to byl jen sen, tak je lepší snít, dokud to jde, a tak už se neštípu. Ale tohle *není* sen, my jedeme domů!“

S dojatým povzdechem zmlkla. Matouš se neklidně vrtěl. Byl rád, že to Marilla, a ne on, bude muset tomuhle nebohému sirotkovi oznámit, že tohle není domov, po kterém tolik touží. Projeli kolem Lyndeových – panovala už tma, ale ne zas taková, aby je paní Ráchel ze své pozorovatelný za oknem neviděla – vyjeli na kopec a zamířili dlouhou příjezdovou cestou k Zelenému domu. Když přijeli až k vratům, Matouš se podivil, jak silný odpor se v něm zvedl, když si uvědomil, co jeho společníci čeká. Nemyslel ani na Marillu, ani na sebe, ani na potíže, které jim tento omyl jistojistě způsobí, ale jen na zklamání tohoto dítěte. Když si představil, jak udusí to nadšené světlo v jejích očích, měl pocit, že je to vražda, že cosi zabijí – tentýž pocit, který mívá, když musí zabít jehně nebo tele nebo vůbec jakékoliv jiné nevinné stvoření.

Vjeli do dvora. Panovala tam tma, a ze všech stran se ozývalo hedvábné šustění topolových listů.

„Poslouchajte, stromy mluví ze spaní,“ zašeptala, když ji vzal do náruče a postavil na zem. „Copak se jim asi zdá?“

Pak pevně sevřela starou brašnu, v níž měla „celý svůj majetek“, a následovala Matouše do domu.